

วิเคราะห์ความคุ้มค่าการเปลี่ยนเครื่องปรับอากาศที่ใช้งานเกิน 10 ปี
A Cost worthiness Analysis of Changing 10 years Used Air-Conditioner

ประจวบ อินระวงศ์ พันธุ์พงศ์ อภิชาติกุล รุ่งเพชร ก่องนอก และสุพล บุญเอิบ
สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี นครราชสีมา 30000
Email: inr_prajub@hotmail.com, krungphet@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้ เสนอการวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ในการลงทุนเปลี่ยนเครื่องปรับอากาศที่ใช้งานเกิน 10 ปี ใน ศูนย์กลาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยการสำรวจ ค่าของพลังงานไฟฟ้า กระแส แรงดัน และค่าเพาเวอร์แฟกเตอร์ของเครื่องปรับอากาศ นำ ข้อมูลที่ได้มาทำการคำนวณหาค่าพลังงานไฟฟ้า อัตราค่าไฟของเครื่องปรับอากาศตามชั่วโมงของการใช้งาน เปรียบเทียบการประหยัดพลังงาน และอัตราคืนทุนของการเปลี่ยนเครื่องปรับอากาศใหม่ (ยี่ห้อ เอ และ ยี่ห้อ บี) กับ เครื่องปรับอากาศเก่า จากนั้นมาทำการวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางด้าน เศรษฐศาสตร์ของการเปลี่ยนเครื่องปรับอากาศใหม่ การวิเคราะห์พบว่าเครื่องปรับอากาศเครื่องใหม่ ยี่ห้อ เอ มีจำนวนเครื่องปรับอากาศที่ควรเปลี่ยน 184 เครื่อง และมีอัตราการประหยัดไฟอยู่ที่ประมาณ 157.84 กิโลวัตต์ ต่อ ปี ยี่ห้อ บี มีจำนวนเครื่องปรับอากาศที่ควรเปลี่ยน 183 เครื่อง และมี อัตราการประหยัดไฟมากกว่า ยี่ห้อ A ประมาณ 22.74 กิโลวัตต์ ต่อ ปี ทั้งสองยี่ห้อ มีระยะเวลาคืนทุนอยู่ที่ประมาณ 2.4 ปี ซึ่งข้อมูลที่ได้จะใช้เป็น ประโยชน์สำหรับการอนุรักษ์พลังงานต่อไปได้

คำสำคัญ : ความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ การประหยัดพลังงาน

1. ความสำคัญ

ปัจจุบันเครื่องปรับอากาศที่มีอยู่ภายใน ศูนย์กลาง มทร.ธัญบุรี จำนวนมาก ใช้งานเกิน 10 ปี ทำให้ประสิทธิภาพลดลง ในขณะที่การใช้พลังงาน ไฟฟ้ามากขึ้น ซึ่งส่งผลทำให้ค่าไฟเพิ่มมากขึ้น ทำให้ทางมหาวิทยาลัยต้องสูญเสียงบประมาณค่าใช้จ่ายในส่วนนี้เพิ่มขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลด้านพลังงานที่สูญเสีย จากการใช้เครื่องปรับอากาศ คณะผู้วิจัย จึงวิเคราะห์ถึงความคุ้มค่าของการเปลี่ยนเครื่องปรับอากาศ ที่มีอายุเกิน 10 ปี โดยเปรียบเทียบถึงอัตราการใช้ พลังงานของเครื่องปรับอากาศเก่า และใหม่ที่จะติดตั้ง วิเคราะห์ต้นทุนการลงทุนติดตั้ง และค่าดูแลรักษาระบบ รวมถึงจุดคุ้มทุน ระยะคืนทุน และวิเคราะห์ ถึงผลประโยชน์ของโครงการ ทั้งด้านการประหยัดพลังงานไฟฟ้า โดยนำเอาต้นทุน และผลประโยชน์ดังกล่าว มาวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์และเสนอต่อ มหาวิทยาลัยเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของมหาวิทยาลัยต่อไป

2. ทฤษฎีพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง

2.1 คำนำ

ประเทศไทยที่ตั้งอยู่ในเขตร้อนซึ่งมีภูมิอากาศแบบร้อนชื้น ภายในอาคารจำเป็นต้องมีการปรับอากาศ เพื่อให้บุคลากรสามารถทำงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ เป็นที่ทราบกันดีว่าระบบปรับอากาศโดยการทำความเย็นมีการใช้พลังงานและค่าใช้จ่ายด้านพลังงานที่สูง ระบบปรับอากาศ ประกอบด้วย อุปกรณ์จำนวนมาก ซึ่งสามารถปรับปรุงเพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น จะช่วยให้ประหยัดพลังงานและลดค่าใช้จ่ายลง และการใช้งาน ระบบปรับอากาศอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สามารถลดการใช้พลังงานลงได้

2.2 ชนิดของเครื่องปรับอากาศ

การแบ่งประเภทของเครื่องปรับอากาศ ได้แก่ การแบ่งตามใช้งาน การระบายความร้อนของคนเดินขึ้น ตามชนิดของคอมเพรสเซอร์ และ ตามขนาด ซึ่งเป็นที่นิยมมากที่สุด [2]

1. เครื่องปรับอากาศขนาดเล็กเป็นเครื่องปรับอากาศที่ใช้อยู่ตามบ้านเรือน และสำนักงานขนาดเล็ก เครื่องปรับอากาศขนาดเล็กมักเป็น เครื่องเดี่ยว เรียกว่า Unitary สามารถปรับอากาศได้โดยไม่ต้องต่อพ่วงอุปกรณ์อื่น

2. เครื่องปรับอากาศแบบหน้าต่าง (Window) เครื่องปรับอากาศแบบหน้าต่างจะรวมอุปกรณ์ทั้ง 4 อย่าง ในตัวเครื่องเดียวกัน ติดตั้งโดย ให้ด้านหนึ่งอยู่ในห้องส่วนอีกด้านอยู่ภายนอก ทำหน้าที่ระบายความร้อน ดังนั้นการติดตั้งจึงต้องติดตั้งบริเวณช่องหน้าต่างหรือเจาะช่องที่ผนังด้านที่ แข็งแรงในกรณี ที่เป็นบ้านไม้ก็อาจมีเสียงดังข้อดีของเครื่องปรับอากาศประเภทนี้คือประหยัดเนื้อที่ไม่จำเป็นต้องมีที่สำหรับตั้งคอนเดนซิ่งยูนิต และ ความสามารถในการทำความเย็นของเครื่องปรับอากาศชนิดนี้จะสูงกว่าแบบอื่นๆ เพราะทุกอย่างประกอบเสร็จจากโรงงานไม่ขึ้นกับการติดตั้งดังนั้น การสูญเสีย ประสิทธิภาพในการ ทำความเย็นจึงมีน้อยมาก

3. เครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน (Spilt Type) เครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วนจะแยกเป็น 2 ส่วนคือส่วนทำความเย็นที่เรียกว่าแฟนคอยล์ยูนิต (Fan Coil Unit) จะเป็นส่วนที่อยู่ภายในห้อง ซึ่งภายในประกอบด้วย อีวาพอเรเตอร์ (Evaporator Coil) และอุปกรณ์ลดความดัน (บางรุ่นจะติดตั้งไว้ใน คอนเดนซิ่ง) อีกส่วนหนึ่งคือคอนเดนซิ่งยูนิต (Condensing Unit) จะตั้งอยู่ภายนอกประกอบด้วยคอนเดนเซอร์คอยล์ (Condensor Coil) และ คอมเพรสเซอร์ (Compressor) ทั้งสองส่วนนี้จะต่อกันโดยระบบท่อน้ำยา เครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วนมีข้อดีคือส่วนที่ปรับอากาศจะเงียบ เครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วนสามารถแบ่งประเภทตามลักษณะการติดตั้งแฟนคอยล์ยูนิตได้ดังนี้

- แบบตั้งพื้นจุดเด่นของการติดตั้งลักษณะนี้คือ สะดวกต่อการบำรุงรักษาและซ่อมแซมแต่ฝุ่นละอองในห้องอาจเข้าเครื่องได้ง่ายเป็น ผลให้ ต้องทำความสะอาดไส้กรองบ่อยๆและยังเสียพื้นที่ใช้สอยไปส่วนหนึ่งด้วย

- แบบติดตั้งต่ำลักษณะนี้คล้ายกับแบบแรกแต่ต่างกันตรงที่ฝุ่นละอองจะเข้าเครื่องน้อยกว่า
- แบบติดตั้งจะประหยัดเนื้อที่ดูแลรักษาง่าย แต่จะยากกว่าแบบตั้งพื้นการติดตั้งส่วนใหญ่ จำกัดกับสถานที่ซึ่งต้องเป็นผนังที่ติดกับด้านนอกและคอนกรีตซึ่งยูนิต อยู่ใกล้ๆกับแฟนคอยล์ยูนิต
- แบบแขวนใต้เพดานประหยัดเนื้อที่มากที่สุด ระยะลมเป่าไกลกว่า ฝุ่นละอองเข้าเครื่องยาก และการระบายลมดีแต่การบำรุงรักษาไม่สะดวกนัก

4. เครื่องปรับอากาศขนาดใหญ่เครื่องปรับอากาศขนาดใหญ่เป็นเครื่องปรับอากาศที่ใช้กันในอุตสาหกรรมและอาคารขนาดใหญ่เช่น โรงงาน โรงแรม ห้างสรรพสินค้า โรงพยาบาล เป็นต้นเครื่องปรับอากาศประเภทนี้มักประกอบด้วยวงจรทำความเย็น 2 ส่วน จึงต้องมีอุปกรณ์มาต่อพ่วงเพื่อให้ระบบสมบูรณ์ เครื่องปรับอากาศแบบนี้จะมีราคาแพงแต่ประสิทธิภาพสูง

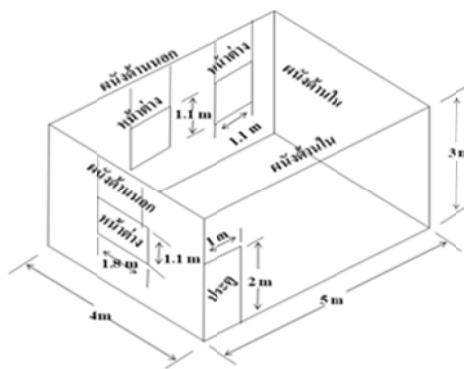
2.3 การคำนวณหาขนาดของเครื่องปรับอากาศ (BTU)

BTU (British Thermal Unit) คือ หน่วยที่ใช้วัดปริมาณความร้อนหน่วยหนึ่ง สามารถเทียบได้กับหน่วยจูล หรือแคลอรีในระบบสากล โดยที่ความร้อน 1 Btu คือปริมาณความร้อนที่ทำให้ น้ำ 1 ปอนด์ มีอุณหภูมิเพิ่มขึ้น/ลดลง 1 °F เครื่องปรับอากาศนั้นจะวัดกำลังทำความเย็นหรือความสามารถในการดึงความร้อน ออกจากห้องปรับอากาศในหน่วยบีทียู (Btu) เช่น เครื่องปรับอากาศขนาด 14,000 บีทียูต่อชั่วโมง หมายความว่า เครื่องปรับอากาศสามารถในการดึงความร้อนออกจากห้อง 14,000 บีทียูภายในเวลา 1 ชั่วโมง

การคำนวณหาขนาดเครื่องปรับอากาศ ข้อมูลที่ต้องทราบเกี่ยวกับห้องที่ต้องการปรับอากาศคือ

1. ห้องที่ต้องการปรับอากาศอยู่ชั้นไหนของอาคาร
2. ตำแหน่งของห้องตั้งอยู่ที่ทิศใด
3. ช่วงเวลาที่จะใช้เครื่องปรับอากาศ
4. เพดานได้รับความร้อนโดยตรงหรือไม่
5. จำนวนคนที่อยู่ในห้องปรับอากาศ
6. ดวงไฟ และอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ใช้ในห้อง
7. มีพัดลมดูดอากาศเพื่อการระบายอากาศหรือไม่
8. ขนาดพื้นที่ห้องที่ต้องการปรับอากาศ

ตัวอย่าง การคำนวณหาขนาดเครื่องปรับอากาศ ให้คำนวณหาขนาดเครื่องปรับอากาศที่จะใช้ติดตั้งสำหรับห้องทำงานตามแปลน ขนาด กว้าง 4 เมตร ยาว 5 เมตร เพดานสูง 3 เมตร เป็นห้องที่อยู่ในชั้นกลางของอาคาร และตั้งอยู่ทางทิศใต้ของตัวอาคาร สภาพการใช้งาน-ใช้งานทั้งกลางวันและกลางคืน จำนวนคนที่อยู่ในห้อง 3 คน มีดวงไฟภายในห้องประมาณ 80 วัตต์ เป็นห้องที่ไม่มีพัดลมดูดอากาศ และอุณหภูมิภายนอกห้องปรับอากาศเป็น 35 °C (95 °F)

รูปที่ 1 แปลนห้องที่จะหาขนาดเครื่องปรับอากาศ

วิธีทำ ในการคำนวณใช้ข้อมูลที่ได้รับ ใช้แบบฟอร์มการคำนวณหาขนาดเครื่องปรับอากาศ ดังนี้

1. พื้นที่ห้องและปริมาณความร้อน คำนวณหาค่าปริมาณความร้อนที่ผ่านเข้ามา ตามขนาดของพื้นที่ห้องเนื่องจากอุณหภูมิ ของอากาศที่แตกต่างระหว่างในห้องปรับอากาศกับอากาศภายนอกห้อง

$$\begin{aligned} \text{พื้นที่ห้อง} &= \text{ความกว้าง} \times \text{ความยาว} = 4 \times 5 = 20 \text{ ตร.ม.} \\ \text{ปริมาณความร้อน} &= \text{พื้นที่ห้อง} \times \text{แฟกเตอร์} = 20 \times 32 \text{ (32 คือแฟกเตอร์ที่ช่วงอุณหภูมิ } 35^\circ\text{C)} = 640 \text{ Btu/h} \end{aligned}$$

2. ปริมาตรห้อง คำนวณหาค่าปริมาณความร้อน ที่เกิดจากการถ่ายเทอากาศภายในห้อง

$$\text{ปริมาณความร้อน} = \text{ปริมาตรห้อง} \times \text{แฟกเตอร์ (ใช้ค่า 20 เป็นค่าแฟกเตอร์)} = (4 \times 5 \times 3) \times 20 = 1,200 \text{ Btu/h}$$

3. ผนังต่างที่แดดส่อง (เลือกเฉพาะด้านที่ได้รับความร้อนสูงสุดเพียงด้านเดียว) จากตัวอย่างตามแปลน มีผนังต่างอยู่สองด้านคือทิศใต้กับทิศตะวันตกและเนื่องจากทิศตะวันตกได้รับความร้อนสูงกว่าจึงคิดจากด้านทิศตะวันตก

$$\text{ปริมาณความร้อน} = \text{พื้นที่ผนังต่าง} \times \text{แฟกเตอร์ (ใช้ค่า 1,200 เป็นค่าแฟกเตอร์)} = (1.1 \times 1.1 \times 2) \times 1,200 = 2,904 \text{ Btu/h}$$

4. ผนังต่างทุกบานที่เหลือ (ไม่รวมในข้อ 3)

$$\text{ปริมาณความร้อน} = \text{พื้นที่ผนังต่าง} \times \text{แฟกเตอร์ (ใช้ค่า 160 เป็นค่าแฟกเตอร์)} = (1.8 \times 1.1) \times 160 = 317 \text{ Btu/h}$$

5. ผนังภายนอกห้องด้านที่แดดส่อง (ทิศตะวันตก) เป็นการคำนวณหาค่าปริมาณความร้อน ซึ่งถ่ายเทผ่านผนังห้องด้านที่ถูกแดดส่อง

$$\begin{aligned} \text{ปริมาณความร้อน} &= \text{พื้นที่ผนังภายนอก} \times \text{แฟกเตอร์ (ใช้ค่า 144 เป็นค่าแฟกเตอร์)} = [(3 \times 5) + (1.1 \times 1.1 \times 2)] \times 144 \\ &= 1,812 \text{ Btu/h} \end{aligned}$$

6.ผนังภายนอกทั้งหมด (ไม่รวมข้อ 5)

$$\text{ปริมาณความร้อน} = \text{พื้นที่ผนัง} \times \text{แฟกเตอร์ (ใช้ค่า 100 เป็นค่าแฟกเตอร์)} = 10.02 \times 100 = 1,002 \text{ Btu/h}$$

7.ผนังด้านในติดกับห้องที่ไม่ได้ปรับอากาศ

$$\text{ปริมาณความร้อน} = \text{พื้นที่ผนังด้านใน} \times \text{แฟกเตอร์ (ใช้ค่า 44 เป็นค่าแฟกเตอร์)} = [(3 \times 5) + (3 \times 4)] \times 44 = 1,188 \text{ Btu/h}$$

8.ฝ้าเพดานหรือหลังคา

$$\text{ปริมาณความร้อน} = \text{พื้นที่ฝ้าเพดาน} \times \text{แฟกเตอร์ (ใช้ค่า 32 เป็นค่าแฟกเตอร์)} = (5 \times 4) \times 32 = 640 \text{ Btu/h}$$

9.จำนวนคนที่อยู่ในห้อง 3 คน

$$\text{ปริมาณความร้อน} = \text{จำนวนผู้อาศัย} \times \text{แฟกเตอร์ (ใช้ค่า 600 เป็นค่าแฟกเตอร์)} = 3 \times 600 = 1,800 \text{ Btu/h}$$

10.ดวงไฟและเครื่องใช้ไฟฟ้า (คำนวณหาปริมาณความร้อนในเวลากลางวัน ความร้อนจากดวงไฟจึงไม่มี)

$$11. \text{ปริมาณความร้อนทั้งหมดรวม (จากข้อ 1 ถึง ข้อ 9)} = 640 + 1,200 + 2,904 + 317 + 1,812 + 1,002 + 1,188 + 640 + 1,800 = 11,503 \text{ Btu/h}$$

ในทางปฏิบัติให้เลือกเครื่องปรับอากาศที่มีขนาดใหญ่กว่าที่คำนวณได้เล็กน้อย จากตัวอย่างนี้ควรติดตั้งเครื่องปรับอากาศขนาด 12,000 Btu/h

2.4 การคำนวณหาประสิทธิภาพเครื่องปรับอากาศ หรือค่า EER

EER หรือค่า Energy Effective Ratio เป็นค่าบ่งบอกอัตราส่วนของเครื่องปรับอากาศ เป็นค่าที่เป็นค่าหลักที่ใช้วัดประสิทธิภาพการใช้พลังงาน กับ ค่าไฟโดยสรุปแล้ว ค่า EER นั้นคือค่าอัตราส่วนของความเย็นที่เครื่องปรับอากาศทำได้จริง ทหารด้วย กำลังไฟฟ้าที่เครื่องปรับอากาศใช้

$$\text{โดยมีสมการดังนี้ } EER = [(Btu/hr) / (Watt)]$$

ซึ่งค่า EER เป็นเกณฑ์ ในการตัดสินใจเลือกพลังงานอีกด้วย

2.5 การวิเคราะห์ผลประโยชน์ต่อเงินลงทุน

โครงการของภาคเอกชน และโครงการของภาครัฐมีความแตกต่างกันหลายประการ ดังนั้นในการวิเคราะห์เพื่อที่จะตัดสินใจจึงแตกต่างกัน ซึ่งในการวิเคราะห์โครงการของภาครัฐบาลแตกต่างกันออกไป เพราะว่าโครงการส่วนมากไม่ได้มีรายได้หรือรายรับมีแต่รายจ่ายเท่านั้น เช่น ลงทุนสร้างสะพานให้รถข้าม จะต้องลงทุนสร้างในขั้นต้นและต้องเสียค่าบำรุงรักษาอีก ระยะเวลาของโครงการหรืออายุของโครงการจะยาวนานกว่าของเอกชน ประกอบกับเงื่อนไข มีกฎระเบียบในการลงทุนมากกว่า โครงการบางโครงการแบ่งการลงทุนเป็นหลายช่วง ในการวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจจึงยากกว่าของเอกชน อย่างไรก็ตามโครงการของรัฐบาลถึงแม้ว่าจะไม่มีผลกำไร (Non-Profit) แต่ก็ยังเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะชนให้ได้ใช้กัน ซึ่งประโยชน์ดังกล่าวสามารถวัดเปรียบเทียบกับอัตราส่วนของผลประโยชน์ต่อเงินลงทุน (benefit - cost ratio; B/C) โดยจะต้องพยายามแปลงผลประโยชน์ที่ได้รับออกมาเป็นมูลค่าของเงิน ส่วนเงินที่ใช้ลงทุนรู้แน่นอนอยู่แล้วอัตราส่วนของผลประโยชน์ต่อเงินลงทุนมีลักษณะดังสมการที่ 1 [2]

$$\text{อัตราส่วนของผลประโยชน์ต่อเงินลงทุน (B/C)} = \frac{\text{ผลประโยชน์}}{\text{เงินลงทุน}} \tag{1}$$

อัตราส่วน > 1 แสดงว่า ควรตัดสินใจเลือกโครงการนั้น แต่ถ้าอัตราส่วน < 1 แสดงว่าโครงการนั้นไม่คุ้มค่าลงทุน แต่อัตราส่วน = 1 แสดงว่าโครงการนั้นคุ้มทุน ในทางปฏิบัติจริง ผู้ลงทุนจะมี B/C ที่ต่ำสุดของแต่ละคน

การวิเคราะห์อัตราส่วนของผลประโยชน์ต่อเงินลงทุนนั้น มูลค่าของเงินจะอยู่ในช่วงเวลาในการลงทุนแตกต่างกัน ผู้วิเคราะห์จะต้องแปลงมูลค่าเงินที่อยู่ตามช่วงเวลาต่างๆ มาอยู่ที่จุดเดียวกัน อาจจะแปลงเป็นมูลค่าปัจจุบัน หรือมูลค่าอนาคตก็ได้ ดังนั้นสมการที่ 1 จึงดัดแปลงให้เหมาะสมดังสมการที่ 2

$$\text{อัตราส่วนของผลประโยชน์ต่อเงินลงทุน (B/C)} = \frac{\text{ผลประโยชน์เทียบเท่า}}{\text{เงินลงทุนเทียบเท่า}} \tag{2}$$

2.6 การคำนวณอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อเงินลงทุนโครงการเดียว

การทำธุรกิจหากเป็นโครงการเดียว จะมีผลประโยชน์ที่ได้รับกับเงินลงทุนขั้นต้น และค่าดำเนินการเป็นส่วนใหญ่แต่ในบางครั้งการที่เป็นสาธารณูปโภค ผลประโยชน์ที่สูญเสียไป เช่น การสร้างเขื่อน ทำให้สูญเสียป่าไม้ที่มีอยู่เดิม เป็นต้น จึงประยุกต์สูตรได้เป็นสมการ 3

$$\text{อัตราส่วนของผลประโยชน์ต่อเงินลงทุน B/C} = \frac{\text{ได้ประโยชน์} - \text{เสียประโยชน์}}{\text{ค่าใช้จ่ายทั้งหมด}} \tag{3}$$

ค่าใช้จ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมด เช่น ค่าซ่อมบำรุง ค่าดำเนินการ เป็นต้น ในบางครั้งจะเปรียบเทียบกับเงินลงทุนครั้งแรก ดังสมการที่ 4

$$\text{อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อเงินลงทุน B/C} = \frac{\text{ได้ประโยชน์} - \text{เสียประโยชน์} - \text{ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ}}{\text{ค่าใช้จ่ายทั้งหมด}} \tag{4}$$

จากสมการทั้งสองสมการ ควรจะลงทุนต่อเมื่อ B/C > 1 สมการที่ 3 นิยมใช้มากกว่าสมการที่ 4 เพราะใช้วิเคราะห์ธุรกิจได้ทุกประเภท ถ้าใช้สมการที่ 2.4 มีจุดที่ไม่เหมาะสมสำหรับธุรกิจบางประเภท เงินลงทุนขั้นต้นสูง เมื่อเทียบกับค่าดำเนินการต่ำ เช่น หอพัก ส่วนธุรกิจบางประเภท เงินลงทุนต่ำ แต่ค่าดำเนินการสูง จะมีผลต่อค่า B/C มาก

3. การดำเนินงานและผลการดำเนินงาน

การวางแผนการดำเนินงานดำเนินการเกี่ยวกับการสำรวจ มีการวางแผนการดำเนินงานโดยแบ่งออกเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1.สำรวจเก็บข้อมูลค่าพลังงานไฟฟ้าของเครื่องปรับอากาศที่มีอายุการใช้งานเกิน 10 ปี ตามรายการสำรวจของ ศูนย์กลาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- 2.ศึกษาและเปรียบเทียบการใช้พลังงานไฟฟ้า ระหว่างเครื่องปรับอากาศเครื่องเก่ากับเครื่องปรับอากาศเครื่องใหม่
- 3.วิเคราะห์ต้นทุน ความคุ้มค่าของ ระยะเวลาคืนทุน อัตราการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

3.1การสำรวจข้อมูล

ข้อมูลที่ทำการศึกษา ประกอบด้วย กระแสไฟฟ้า แรงดันไฟฟ้า เพาเวอร์แฟกเตอร์ ซึ่งข้อมูลจะนำไปวิเคราะห์ห้อัตราค่าไฟ และ ประสิทธิภาพการประหยัดพลังงาน ของเครื่องปรับอากาศ โดยมีรายละเอียดจากการสำรวจหน่วยงาน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนเครื่องปรับอากาศที่ได้ทำการสำรวจ รวมทั้งสิ้น 231 เครื่อง

ที่	หน่วยงาน	จำนวน	ที่	หน่วยงาน	จำนวน
1	วิศวกรรมไฟฟ้า	33	11	สถาปัตยกรรม	26
2	วิศวกรรมโยธา	27	12	การจัดการผังเมือง	2
3	วิศวกรรมสำรวจ	8	13	เทคโนโลยีมีเดีย	7
4	วิศวกรรมคอมพิวเตอร์	5	14	สำนักงานอธิการบดี	39
5	วิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์	6	15	สำนักงานส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน	1
6	วิศวกรรมโทรคมนาคม	9	16	สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ	6
7	วิศวกรรมอุตสาหการ	8	17	สำนักงานคณบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์	4
8	วิศวกรรมวัสดุและโลหะการ	10	18	ศูนย์การเรียนรู้รวมเครื่องทำความเย็นและปรับอากาศ	12
9	วิศวกรรมเครื่องกล	7	19	คณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์	11
10	เครื่องจักรกลเกษตร	5	20	คณะศิลปกรรมและออกแบบอุตสาหกรรม	5

3.2 เปรียบเทียบค่าไฟฟ้า และประสิทธิภาพการประหยัดไฟของเครื่องปรับอากาศใหม่กับเครื่องปรับอากาศเก่า

จากการสำรวจค่าพลังงานไฟฟ้าของเครื่องปรับอากาศ ทำให้ทราบค่าพลังงานของเครื่องปรับอากาศและสามารถนำมาคำนวณหาอัตราค่าไฟของเครื่องปรับอากาศเครื่องเก่าแต่ละเครื่อง และได้เปรียบเทียบอัตราค่าไฟของเครื่องปรับอากาศเครื่องใหม่กับเครื่องปรับอากาศเครื่องเก่า ซึ่งได้ยกตัวอย่างเครื่องปรับอากาศเครื่องใหม่สองยี่ห้อได้แก่ ยี่ห้อ A และ ยี่ห้อ B การคำนวณหาประสิทธิภาพอัตราการประหยัดของเครื่องปรับอากาศ ในตารางที่ 2

การคำนวณหาอัตราค่าไฟ ชั่วโมงการใช้งานของเครื่องปรับอากาศเฉลี่ย 4 ชั่วโมงต่อวัน เครื่องปรับอากาศ (เครื่องเก่า) ห้องฝ่ายสารบรรณ รับ-ส่งหนังสือ ขนาด 36,362.03 บีทียู (ยี่ห้อ Fujibishi)

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการใช้เครื่องปรับอากาศเก่า กับเครื่องปรับอากาศแบบ A แบบ B

ชนิดเครื่องปรับอากาศ	กำลังไฟฟ้า(kW)	ชั่วโมงใช้งาน	ค่าไฟต่อหน่วย	ค่าไฟต่อวัน	ค่าไฟต่อเดือน	ค่าไฟฟ้าต่อปี	หมายเหตุ
Fujibishi (ของเดิม)	5.356	4	4	85.696	2570.88	30,850.56	-
A	3.239	4	4	51.824	1554.72	18,656.64	EER = 11.76
B	3.427	4	4	54.832	1644.96	19,739.52	EER = 11
เครื่องปรับอากาศเก่า เทียบกับเครื่องแบบ A						12,193.92	
เครื่องปรับอากาศเก่า เทียบกับเครื่องแบบ B						11,111.04	
เปอร์เซ็นต์เปรียบเทียบเครื่องปรับอากาศเก่า เทียบกับเครื่องแบบ A						39.53	
เปอร์เซ็นต์เปรียบเทียบเครื่องปรับอากาศเก่า เทียบกับเครื่องแบบ B						36.02	

ดังนั้น หากเปลี่ยนเครื่องปรับอากาศใหม่เป็นแบบ B จะประหยัดค่าไฟมากกว่าเครื่องปรับอากาศเครื่องเก่า 11,111.04 บาท/ปี

เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ประสิทธิภาพการประหยัดพลังงานระหว่างเครื่องปรับอากาศเครื่องใหม่กับเครื่องเก่า เปอร์เซ็นต์ประสิทธิภาพการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ตามนโยบายประหยัดพลังงาน เปอร์เซ็นต์ประสิทธิภาพการประหยัดพลังงาน 10 % ขึ้นไปถือว่าเงื่อนไขแรกผ่าน นำลงทุนติดตั้งเครื่องปรับอากาศ เครื่องใหม่

ตัวอย่าง วิธีคิดประสิทธิภาพการประหยัดพลังงานไฟฟ้า คิดเป็น %

$$= \frac{(\text{อัตราค่าไฟของเครื่องปรับอากาศเครื่องเก่า} - \text{อัตราค่าไฟของเครื่องปรับอากาศเครื่องใหม่}) \times 100}{\text{อัตราค่าไฟของเครื่องปรับอากาศเครื่องเก่า}}$$

$$= \frac{(30,850.56 - 12,193.92) \times 100}{30,850.56} = 39.53 \%$$

ดังนั้น ประสิทธิภาพในการประหยัดพลังงาน = 39.53 %

3.3 ผลการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการเปลี่ยนเครื่องปรับอากาศเครื่องใหม่ ยี่ห้อ A และ B

จากการเปรียบเทียบหาประสิทธิภาพอัตราการประหยัดไฟของเครื่องปรับอากาศทั้งสองยี่ห้อ ทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพอัตราการประหยัดไฟจำนวน และยี่ห้อของเครื่องปรับอากาศ ที่จะต้องทำการเปลี่ยน โดยเปรียบเทียบหากประสิทธิภาพอัตราการประหยัดไฟ 10 % ขึ้นไป ถือว่าอยู่ในเงื่อนไขที่ควรจะทำการเปลี่ยนเครื่องปรับอากาศใหม่ การคำนวณหาอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อเงินลงทุน (B/C)

การตั้งงบประมาณ ยี่ห้อ A

งบประมาณในการเปลี่ยนเครื่องปรับอากาศเครื่องใหม่ยี่ห้อ A จำนวน 184 เครื่อง เป็นทั้งหมด 7,388,500 บาท
ระยะเวลาคืนทุน

อัตราการประหยัดไฟต่อปี อัตราการประหยัดไฟต่อปีของเครื่องปรับอากาศยี่ห้อ A เป็นเงิน 2,243,681.28 บาทต่อปี

ดังนั้น ระยะเวลาคืนทุน = เงินลงทุน/อัตราการประหยัดไฟ = 7,388,500 / 2,243,681.28 = 3.29 ปี

อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อเงินลงทุน (B/C)

หาอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อเงินลงทุน จากสมการที่ 2.4 แบบ (B/C) , B/C > 1 นำ

ลงทุน เงินลงทุน 7,388,500 บาท ระยะเวลา 10 ปี ลดการสูญเสียได้ปีละ

ต้นทุนต่อปี = 7,388,500 (A/P,7%,10) = (7,388,500) (0.14238) = 1,051,974.63

คิดค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา 500 บาท/ปี

ดังนั้น (B/C) = $\frac{\text{ได้ประโยชน์} - (\text{เสียประโยชน์} - \text{ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ})}{\text{ค่าใช้จ่ายของต้นทุนต่อปีทั้งหมด}}$

ดังนั้นอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อเงินลงทุน (B/C) = $\frac{2,243,681.28 - 500}{1,051,974.63} = 2.13$ (อัตราส่วน (B/C) > 1 นำลงทุน)

การคำนวณหาอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อเงินลงทุน (B/C)

การตั้งงบประมาณ ยี่ห้อ B

งบประมาณในการเปลี่ยนเครื่องปรับอากาศเครื่องใหม่ยี่ห้อ B จำนวน 183 เครื่อง เป็น ทั้งหมด 6,785,500 บาท มีระยะเวลาคืนทุน เทียบอัตราการประหยัดไฟต่อปี อัตราการประหยัดไฟต่อปีของเครื่องปรับอากาศยี่ห้อ B เป็นเงิน 1,035,488.24 บาท/ปี

ดังนั้น ระยะเวลาคืนทุน = เงินลงทุน/อัตราการประหยัดไฟ = 6,785,500 / 2,044,431.36 = 3.32 ปี

อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อเงินลงทุน (B/C)

หาอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อเงินลงทุน จากสมการที่ 2.4 แบบ (B/C) , B/C > 1 นำลงทุน

เงินลงทุน 6,785,500 บาท ระยะเวลา 10 ปี ลดการสูญเสียได้ปีละ

ต้นทุนต่อปี = 6,785,500 (A/P,7%,10) = (6,785,500) (0.14238) = 966,119.49

คิดค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา 500 บาท/ปี

ดังนั้น B/C = $\frac{\text{ได้ประโยชน์} - \text{เสียประโยชน์} - \text{ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ}}{\text{ค่าใช้จ่ายของต้นทุนต่อปีทั้งหมด}}$

ดังนั้นอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อเงินลงทุน (B/C) = $\frac{2,044,431.36 - 500}{966,119.49} = 2.12$ (อัตราส่วน(B/C) > 1 นำลงทุน)

4. สรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

จากการสำรวจข้อมูลพลังงานของเครื่องปรับอากาศที่มีอายุการใช้งานเกิน 10 ปี ใน ศูนย์กลาง มทร.อีสาน แล้ววิเคราะห์ความคุ้มค่าของการเปลี่ยนเครื่องปรับอากาศ สรุปได้ ดังนี้

เครื่องปรับอากาศทั้งหมด จำนวน 231 เครื่อง กำลังไฟฟ้ารวม 719.80 kW

เครื่องปรับอากาศยี่ห้อ A จำนวน 184 เครื่อง กำลังไฟฟ้ารวม 561.95 kW อัตราประหยัดกว่าเครื่องเก่า 157.84 kW/ปี

เครื่องปรับอากาศยี่ห้อ B จำนวน 183 เครื่อง กำลังไฟฟ้ารวม 539.21 kW อัตราประหยัดกว่าเครื่องเก่า 180.58 kW/ปี

การตั้งงบประมาณและผลประโยชน์ต่อเงินลงทุน

เครื่องปรับอากาศ ยี่ห้อ A จำนวน 184 เครื่อง ลงทุน 7,388,500 บาท ประหยัด 1,152,170.29 บาท/ปี คืนทุน 3.29 ปี อัตรา B/C มีค่าเท่ากับ 2.13 และเครื่องปรับอากาศยี่ห้อ B จำนวน 183 เครื่อง ลงทุน 6,785,500 บาท ประหยัด 1,035,488.24 บาท/ปี เวลาคืนทุน 3.32 ปี อัตรา B/C มีค่าเท่ากับ 2.12

5. บรรณานุกรม

- [1] ชูชัย ต.ศิริวัฒนา, การทำความเย็นและการปรับอากาศ พิมพ์ครั้งที่ 12 กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น): 2550.
- [2] ไพบูลย์ แยมเนียน เศรษฐศาสตร์วิศวกรรม กรุงเทพฯ. ซีเอ็ดยูเคชั่น: 2548
- [3] <http://www.thavechaair.com/All-เครื่องปรับอากาศ/SAIJO-DENKI/ราคาและ ข้อมูล- แอร์ติดผนัง-SAIJO-DENKI-ชัยโจเด็นกิ> 5 พฤษภาคม พ.ศ.2557
- [4] <http://www.thavechaair.com/All-เครื่องปรับอากาศ/CARRIER/ราคาและ ข้อมูล- แอร์ติดผนัง- CARRIER -แคร์เรีย> 5 พฤษภาคม พ.ศ.2557